

Рис Сп II 394. 1

~~Р II 1026~~

Лев 119

7

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

LECTURE 1

LECTURE 2

LECTURE 3

LECTURE 4

LECTURE 5

LECTURE 6

Р II 1076
Рлз Ср II 394.1

ДУХЪ ВРЕМЕНА,

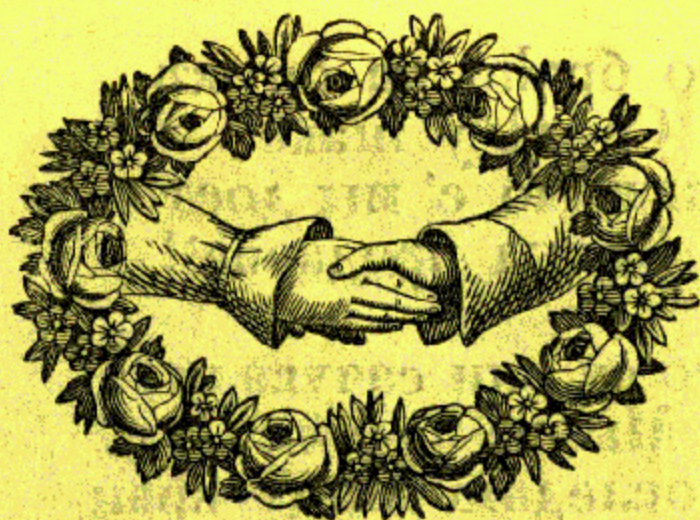
ИЛИ

УМОТВОРИ,

МИЛАНА ДАВИДА РАШИЋА,

ПРЕБЕ ЗАБРАНЊНИ,

А САД' СЛОБОДНИ.

У Б Е Ч У

Печатано у Ђрменском' Монастиру.

1848.

Кнв. бр. 319255

Гласъ Славянима.

Докле ћемо о Славяни!
Носит' Окове?
Одъ туѣинца наметуте
У домовини.

Докле ћемо мы већ' цвилит'
Сузе проливат'
На гробовма дѣда' наши'
Славно згинувши'.

Мы потомци нѣины' дѣла'
Зашт' да стенѣмо?
Кад' можемо мы пѣвати
Сами владати.

Зато браћо на оружѣ
Саблѣ у шаке,
Покажимо с' мы достойни
Нашы предкова'!

Што су они сачували,
Мы то недаймо!
И последню капцу крви
Непожалимо.

Болѣ нам' є свим' помрети,
Него л' ядати,
На срамоту нашу већу
У отачбини.

У Бечу о Видову дне 1846. год.

С П О М Е Н И К Ъ

на гробовма

Кивнимъ оружиємъ пошученимъ у Загребу
на Марковой улицы 1845 год. Народности
борцыма.

Приликомъ држане свечаности о свимъ

Светима 1846 године,

подиже

М. Д. Рашиќѡ.

Сваког' оног' треба
штити,
Кой Народность зна
любити.

Жертвомъ бысмо,
Сви консмо
Домовине
И общтине!

Ядикованъ

Виле Велебишке надъ Загребомъ.

Грѣота є: да се добро незна,
А све подло, да се заборавля.

Већ' више не могу о Загребе дичный!
Слушат' тужне гласе изъ гробова' црни',
А одъ твои' прави' и врли' сынова', —
Кои вапию онда, кад' с' мотаю хале,
Хале и вештице и све ноѣне страве,
Не вапию зато, што им' Земля тешка,
Веће управ' зато, што те не моглоше
Као прави сынци прославит' іошъ већма.
Да се дичишъ с' њима, а и они с' то-
бомъ —

Кои' тежня беше очистит' те вазда,
Одъ куколя трутног' и гадны' уплюва',
Како да с' утоли раздоръ измеђ' браће
Па да свиколицы єдной цѣли теже,
Єдной цѣли теже, отачбину любе,
К'о рођени сынцы, а не к'о пасторцы. —
Паклена неслога, раздора є вре́ло...
Ко завађа браћу, майке одъ єдине?
Та ко руши граде, престоле и кралъ?
Ко двоножца чини, робомъ да постане?
Да сужанство вѣчно на себе навлачи,
Да му туђа воля быт' нѣгова мора,
И да свое нигда онъ имати несмѣ? — —
Нико други да знашъ, до худа неслога,
Ове сестра зависть и мучка ненависть!

Погледай Варшаву, ко сад' ньоме влада?!
 Погледай Стамбола, ко с' по ньму шири?!
 А и гордый Римъ е лице изгубио....
 Жители нѣгови свуд' су разсѣяни,
 И ѣзреног' єдног' одъ лѣка га нейма!
 Веће на гробовма юначны' Римляна'
 Сад' гамиже изродъ *) тек' наликъ Рим-
 лянама.

И то у ѣзыку у храбрости нигда,
 А тобож' се држе за потомке Рее?! —
 Овай истый изродъ сынове е твоє,
 Кивнимъ оружиємъ, мучкимъ наговоромъ,
 Жертвомъ учинио, на свѣтъ онай посло;
 Млоге тужне майке, браћу и сестрице
 Разплакао горко у црно завио
 И тебе загребе лишио бораца'
 Народности миле, правде и закона.
 Имена ѣе ньина у безсмрт'я кнѣиги
 Слова неизбрисним' быти уписана.
 А потомство поздно кипресе садити,
 На гробовма ньиним' цвѣће расипати.
 Кукай! тужи сада и одъ сада вазда,
 Што изгуби храбре, сиве соколове;
 Какве тек' столѣће рѣдко ког' измеће.

Такви ти е быо Штайдахару Карло,
 Вѣрный слуга свога Цара Честитога,
 Пређе као ратникъ поздние присѣдникъ
 А при столу славне Меће Вараждинске;
 Ваког Родолюбца тешко ѣ' родит' Майка
 Кой часу на смртном' опоминѣ браћу:
Ошачбину свою, выш' себе да любе,
 Опоминюѣ' вако разстаде се съ душою

*) Таліяни.

У двадесетъ осмой живота години,
За родъ сасма рано онъ изгуби главу.

Други ти є био, кой на мѣсту паде —
Ковачиѣ Алекса, царски и онъ слуга, —
Тридесет' четврте живота године.

Бонфико Леополдъ треѣи ти є пао
У тридесетъ петой живота години.

Четврти є пао Иванъ Целиниѣу
Гласовитъ правдословъ, законности (на-
родности) бораць,

У двадесетъ петой цвѣта свогъ години.

Погибе ти петый Франьо Решкевиѣу
Любимаць Минерве, млаѣанъ юшъ и
зелень,

Навршавши истомъ осамнаѣсть лѣта.

Кошчекъ Иванъ шести на мѣсту остаде
Врстни домородаць а юшъ више пле-
миѣ.

У тридесетъ шестой живота години.

Шестдесетъ девету годину доконча

Папилиѣу Паво Народность бранеѣи.

После овог' паде Паво Валентаковъ

Изъ светог' Ивана племенитъ поре-
кломъ

Истомъ дваѣсть шесту навршив' годину;

А за овимъ паде Иванъ Селянину,

Гласовитъ Правдословъ, Любимаць
Астрѣ. —

На што да т' ѣи реѣамъ, кад ты добро
знадешъ,

Кога сада нема ко ти оскудѣва;

За коимъ ти ядат' валя безъ престанка,

Єрь ма изъ чег' цѣлог', само Атомъ
узми,

Одма є престало быти оно цѣло;

А камо ли што се изъ твоѣ средине
 Смакоше осамнайстѣ дични витезова,
 Нити коме криви, нити коме дужни,
 Они попадаше жертвомъ домовине;
 Узрокъ подлый тко ѣ, нѣгда ѣ' одго-
 ворат'
 На божиѣмъ страшномъ будуѣему Суду.

Н у к а н ѣ

*Лазару Д. Јовановику Новосаѣанину
 поврашившемъ се изъ Ческе.*

Оро лети високо,
 Бистро има онъ око,
 И онъ види с' высине,
 Све на земљи Стрвине!

Ой Лазаре! а мой милій брате,
 Што с' умуко те недавшъ одѣкъ?
 Што с' уѣуто, те незапнешъ жице?
 Самомъ ако т' удесит' се неда,
 А ты зовни посестриму вилу
 Посестриму нашу Фрушкогорку:
 Она нек' ти удесит' помогне;
 Пак' запѣвай изъ грла гласнога,
 Нек' с' разлеже по целомъ Србинству,
 Гдѣ си было и шта си видио;
 Пак' ти казуй нашої Србади:
 Како Чеси о Србима мысле,
 О Србима грани Свеславенства;
 Радую л' се напредку Србскоме,
 Увиѣаю л' огань у Србину
 У Србину сваког' Слава брату,

Како гори све у пламень живи.
 Казуй брате нек' с' потомство учи,
 Како валя нѣму остарити,
 Остарити, па зрелимъ быти,
 И с' киме му валя се дружити.
 Цѣль! є твога путованя была
 Благородна сада па и вазда;
 Да с' научишъ: *родъ свой познаваш.*
 Све ће проћи, ал' Народность неће.
 Сви живимо па тек' да видимо,
 У колико напредує Славство,
 И да л' руку єдно другом' пружа...
 Казуй брате по сто т' пута молимъ
 Срѣ грѣота г', да с' выспрено незна,
 А све срамно да се забораваля;
 Я љу теби редомъ ев' да кажемъ,
 Как' Хорвати мысле о Славенству,
 Нарочито о нашем' Србинству.
 Одъ Славни до сада самъ позн'о:
 Умилята Лудевита Гая,
 Дубокога Доктора Деметра,
 Мажуранић' оба мила брата,
 Бабукића Филолог' велика
 Змаєвита Вакановићъ Нику,
 Кой кад' пѣва Югъ се савъ потреса;
 А кад' гледне искрице изкачу
 Одъ искрица варнице се граде,
 Одъ варница огань пламенитый
 И одъ згара све што згарат' валя:
Издаице васѣблог' Славенства
*Туђу Майку любек' више свое. *)*
 'Ваки сыни и овим' подобни

*) Помађареницы (Мађарони).

Роили се хилядам' одъ сле,
 Кой небѣже одъ майке имъ Славе,
 Већ' є любе и срцемъ и душомъ
 И грле є обѣма рукама.

Єв' огледа младом' нашем' Србству,
 Како валя нѣму остарити,
 Остарити, пакъ зрелімъ быти,
 Быт' зрелімъ, пакъ се приближити,
 И као браћа, пређе па и сада,
 Дружити се искрено се любит'
 Єдногласно цѣли путовати
 Па да с' дође до оног' Колоса
 Ой Колоса огромног' Славенства,
 Кой се истомъ у времену рађа,
 У времену рађа и сазрѣва
 И пужа се на ошилѣ своє.
 Тако брате неостай ти дужанъ,
 Да на теби неостане клетва.

И Загребу 20. Септ. 1846. год.

У т ѣ х а,

младомъ Сужнику Божидару.

Si de mortuo bene,
 De vivo ergo recte
 Loqui oportet.

Богомъ брате млађанъ заточниче!
 Негуб' духа, нити очаявай,
 Тым' се тѣши што к'о невинъ страдашъ
 Пожертвованъ другой невинности;
 И к'о ягнѣ іоште беззазлено
 Воде тебе сада на колыште....

Та ты ниси првый, нит' последний,
 Кои цѣпи носишь одъ желѣза;
 Време с' меня и све у времену,
 Вода ти'я тек руши брегове;
 А и земля окретат' се мора
 Око осе свое текаръ мнине
 Па да цѣли своіой одговара.
 Све отето, мора быт' проклето,
 Како дошло, тако ће отићи
 У непело да му с' трага незна.
 Неправда се мора сакрушити
 И претворит' у Атоме саме,
 А невиность као сунце сјайно
 Осият' ће кад' іой време дође
 И озарит' Праведне и Грѣшне;
 Па ће сѣсти на Престолъ свое
 И Астрею пред-а-се узети.
 Строго карат' зашто ни е болѣг'
 На судие позора свог' дала:
 Па да тако невинъ страдат' мора.
 И окове носи недостойне.
 Тако и ты невиный Страдалче!
 Издржат' ћешъ досуђена т' лѣта
 Показати чим' ћешъ цѣлом' Свѣту,
 Да ко млађанъ духа си велика:
 Да ударе ты судьбине можешъ,
 И громове изъ неба мрштавна
 Постояно и смѣло поднети.
 Знамъ я побро и то врло добро,
 Да ты ни е твоє родильице
 И неяке одвећ' породице,
 Лакши бы ти много цѣпи были
 И као златни теби се чинили.
 А тако ми мое вѣре тврде
 И нашега іошъ тешнѣг' братимства:

Радо бы те брате заменуо,
 Заменао или подѣлио
 Сво сужанство теби досуђено;
 (Док' летина два пута се збере)
 Срѣ присниг' я одъ тебе не'мамъ,
 Ком' бы нужду, ил' любовну тайну
 Повѣравао или закопавао
 Гдѣ све ово, и овоме ревно,
 Сада труне, и трунут' ће вазда,
 Док' не преда време забораву,
 Забораву најболѣмъ Чувару.

Јошѣ єданпутъ младый заточниче!
 А и напрсный мой Салѣтниче,
 Неклон' друхомъ, нити очаявай,
 Већ' се тѣши и самъ себе рабри,
 Ако страдашѣ быт' ће и награде,
 А највеће башѣ у срцу твоме
 Да с' к'о невинъ, за невиног' страд'о,
 И челюсти врага заязио!!!

У Земуну 26. Марта 1846. год.

На гробу Ујака матере моє.

*Кочи Пешровику Войводи Србскол' *).*

Ты Леонида, надвисно, кои си,
 За Србство паде грознимъ у мукама
 На узкомъ пролазу край рѣке Дунава
 Подножю планине зовоме *Брда*, —

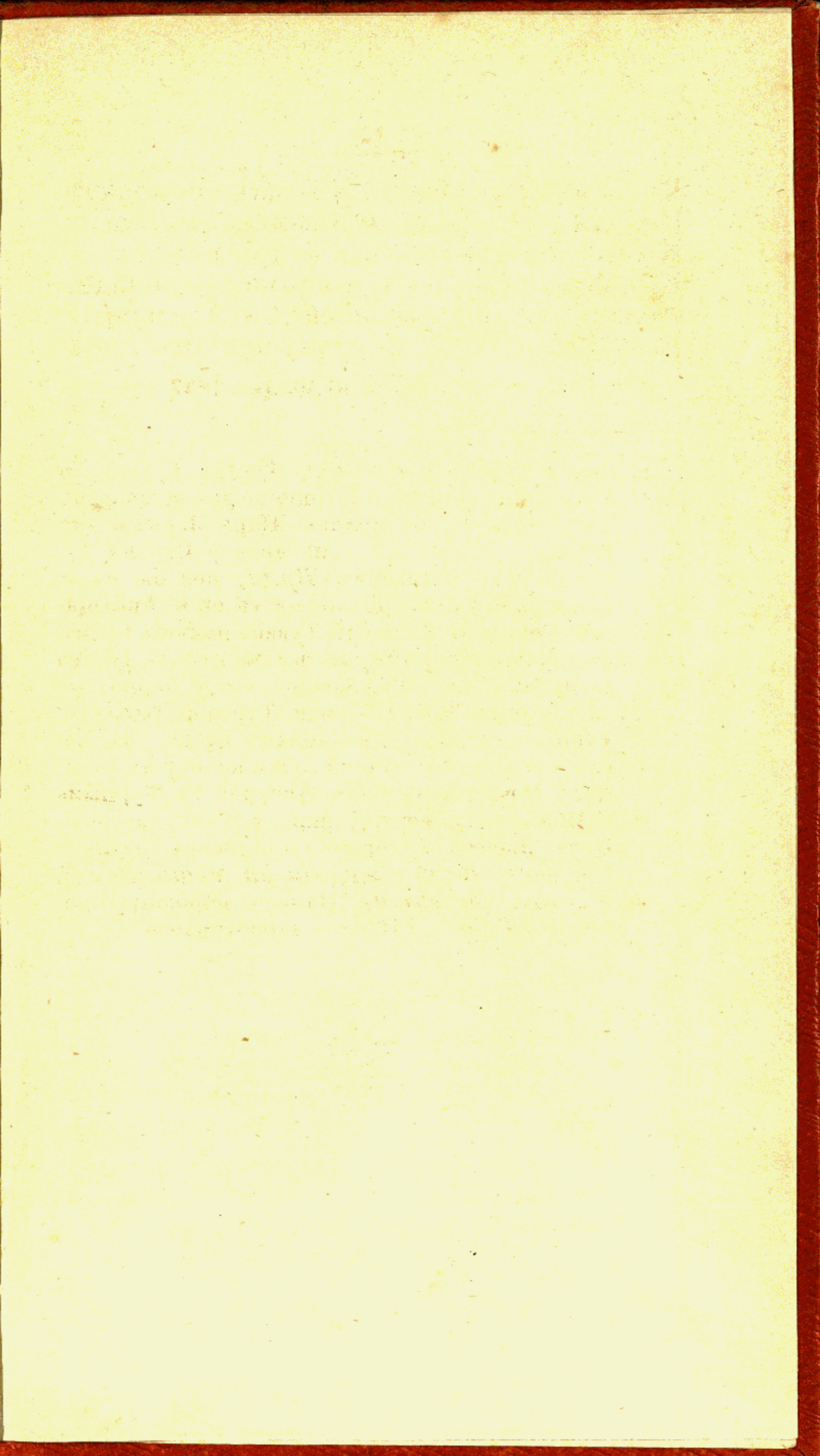
*) Коча є познатъ у Србству подъ именовъ: Кочинъ ратъ, Кочина краина, Кочинъ Фрайкоръ.

Вольника поглаварь, а земль господарь
 Народность, Вѣру и Законъ бранеѣи;
 Храбро си с' борио, а мудро владао;
 За злато и сребро душманма т' предаде
 Издаиникъ подлый неситый Адемдай;
 Житкомъ у Металлу душу испусти црну.

У Франтшаху (у Хорушкой) 30. Дек. 1847. год.

Онъ е крѣпко Србию одъ Турака бранио, и
 кадъ е Србия подъ Австрию подпала, нарочно
 подъ владомъ неумрлогъ Цара Јосифа као
 Войвода ставио се е на десной Страни Ду-
 нава мѣсту названомъ *Брда*, кое бы поло-
 женѣ врло удесно было, да га ни е Австрий-
 ский Генералъ Ласи одъ Турака подмиѣненъ из-
 дао, пропустивши Турке съ лѣве стране Дунава
 да му за леѣа заѣу. Храбро се е борио; но
 на последку морао е сили Турской одолѣти.
 Турцы га ухвате и на колацъ набию, те по-
 слѣ тридневног' мученя душу велику издахне.
 Како Коча паде, одма Австрия съ Турцыма
 у Пожаревцу миръ учини, а Генерала даде
 Царъ Јосифъ сребромъ и оловомъ залити,
 говореѣи: *Кадъ е жеднио за мешалломъ,
 а онога насишше.* Наша е породица пре-
 бегла у Срѣмъ, гдѣ се и данасъ наоди.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P 19 Cr II 394.1